

TOPRAK ÇOCUK

Nergis Seli (1983, İzmir) Celal Bayar Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi İşletme bölümünden mezun oldu. Ege Üniversitesi Kadın Çalışmaları bölümünde yüksek lisansını tamamladı. Çocuklar İçin Felsefe üzerine eğitim aldı. İlk öyküsü 2002 yılında yayımlandı, daha sonra çeşitli edebiyat dergilerinde yazmaya devam etti ve öyküleriyle ödüller aldı. 2014 yılında Umutlu Çocuklar adlı derneği kurdu, Çocuklar İçin Felsefe derneğinin kurucularındandır. Pek çok çocuk kitabı yazdı ve yazmaya devam ediyor.

Kitapları: *Rüzgârla Uçan Çocuk* (YKY, 2018), *Düşünme Çemberi Serisi* (Say Yayınları, 2019), *Görülmemiş Bir Çiçek* (The Poet House, 2020), *Bazıları Bazen* (YKY, 2020) *Annem Dokuz Doğurdu* (Kırmızı Kedi Yayınları, 2021), *Güzel Sözcük Koleksiyonu* (YKY, 2022), *Kimi Daha Çok Seviyorsun?* (YKY, 2022), *Hayatın Sırrı Nerede?* (Paraşüt Kitap, 2022), *Lili'nin Şapkası* (YKY, 2023), *Dile Benden Ne Dilersen* (Yakın, 2025), *Bu Bir Kaya* (YKY, 2025).

NERGİS SELİ

TOPRAK ÇOCUK

YAPI KREDİ YAYINLARI

“Hayat Neden Böyle?”

Suların yeryüzünü serinletemediği, ağaçların gölgesinin olmadığı 2419 yazının kavurucu öğle sıcağında, zaman öyle yavaş, günler öyle sıkıcıydı ki kimsenin güneşı selamlamaya hevesi yoktu.

Terra da yataktan çıkmak istemiyordu. Okulun zili kulaklarında çınlayıp durmasına rağmen bir o yana bir bu yana dönüyor, esneyip geriniyor, günü uyuklayarak geçirmek istiyordu. Ama istediği gibi olmadı; Rh12, onu sürükleyerek duşun altına soktu.

Rh12, Terra'nın katlanamadığı tek arkadaşıydı, aslında ondan başka da arkadaşı yoktu, yani bu kadar yakınında yoktu. Üstelik arkadaşım dediği de bir robottan başkası değildi!

Terra duştan sonra biraz olsun kendine geldi. Rh12 kahvaltıyı hazırlamış, masada onu bekliyordu; bir tabak dolusu sıkıştırılmış yumurta, peynir ve birtakım sebzele rin karışımı... Terra'nın en sevmediği öğün kahvaltıydı. Hızlıca tabağındakileri mideye indirip derse girdi.

Yine geç kalmıştı. Oysa derse girebilmesi için odasındaki çalışma sandalyesine oturması yeterliydi.

Terra sırasında belirince ğretmen yani öğretici, anlattıklarına ara verip, “Sevgili Terra, derse yalnızca on beş dakika geç kalmış olduğun için sana teşekkür m etmeliyiz acaba?” dedi.

Terra aklına ilk gelen bahaneyi söyleyiverdi: “Kusura bakmayın ğretici. Rh12’de buğun ufak bir sorun oldu, bu yüzden uyanamadım.”

Yalanının pek yaratıcı olduğu söylenemezdi ve öğretici de tabii ki buna inanmamıştı. İlk on beş dakikayı ders bitiminde kayıttan dinlemesini söyledi.

Terra ğretmenin yüzüne baktı. Yıllardır aynı insandı; hiç şişmanlamamıştı, hiç yaşlanmamıştı, yüzüne tek bir kırışıklık bile eklenmemişti. Arkadaşlarına baktı; hepsi mükemmel görünüyordu. Pürüzsüz ciltleri, harika vücutları, parıldayan saçları, muhteşem giysileri vardı. Kimsenin sivilcesi bile yoktu! Herkes bilgisayar ortamında kendini görünmek istediği kişiye dönüştürüyordu.

Nasıl olsa birbirleriyle yüz yüze gelmeleri imknsızdı. Gerğin hiçbir önemi yoktu. Hologramlar hayalet gibi etrafını sarmıştı Terra’nın.

Terra yine düşüncelere dalıp gitmişti. Öğreticinin ne anlattığı hakkında hiçbir fikri yoktu. Uzun zamandır kendini çok yalnız hissediyordu. Yalnız ve yabancı. Ve durmadan kendi kendine aynı soruyu soruyordu: “Hayat neden böyle?”

Bilge Kadın

Dersler bittikten sonra Terra oturduğu yerde öylece kalamıştı. “Hayat böyle” dedi. Belki de kabullenip boş vermesi gerekiyordu. İçine doğduğu aileyi, dünyayı seçemiyordu insan. Kendisi dışında akıp giden, değişen, dönüşen ve bir şekilde birbirini etkileyen bir hayattı bu. “Hayat böyle” dedi tekrar. Aklına anneanesi geldi. Kolundaki saate baktı. Bileğinden hiç çıkarmadığı anneannesinin saatine...

Terra anneannesini sık sık düşünür ve durmadan onu rüyasında görürdü. Rüyalarında onu çok sevdiğini söylerdi. Yalnız olmadığını, bir gün tekrar bir araya gelececeklerini... Ama bunlar sadece birer rüyaydı. Rüyalar gerçek değildi ve Terra, anneannesini bir daha göreceğini hiç sanmıyordu. Ona ne olmuştu? Neden gitmişti? Dönmeyecek miydi? Ölmüş müydü? Hiçbir şey bilmiyordu. Hiçbir cevabı yoktu.

Annesiyle babası anneannesinin adını bile ağızlarına almazlardı! Ondaki geride sadece anlattığı masallar ve hikâyeler kalmıştı. Hayaletli hikâyeler, büyülü

ormanlar, bitmeyen maceralar... O zamanlar ne çok korkardı hayaletlerden, oysa şimdi korktuğu tek şey, tüm gerçeği bozan şu hologramlardı! Arkadaşlarının gerçek hallerini merak ediyordu. Hayatı boyunca gördüğü tek yüz, annesiyle babasının yüzüydü. Onların dışındaki herkes birer kopyaydı. Gerçeğin kopyaları. Hiçbiri aslına benzemiyordu! Bir de anneannesinin yüzü vardı tabii ama onu görmeyeli, onu gerçekten görmeyeli çok uzun zaman olmuştu.

Anneanesi upuzun, bembeyaz saçlarıyla pamuksu bulutları hatırlatırdı Terra'ya. Bütün parmaklarında birer yüzük taşırdı. Boynundan hiç çıkarmadığı koca bir madalyonu vardı; gümüşten bir anahtardı bu. Terra için anneanesi her şeyi bilen hayali bir kahraman gibiydi. Bu yüzden ona, "Tery"i yerine "Bilge Kadın" derdi. Onun özel güçleri olduğundan emindi, madalyonu sihirliydi. Düşündüklerini onunla paylaştığında Bilge Kadın gülümserdi. Yüzünü ellerinin arasına alır, "Herkesin içinde büyümeyi bekleyen özel bir güç vardır Terra. Bu güç aydınlık da olabilir, karanlık da. Önemli olan hangisini beslediğimiz. Neyi beslersek onu büyütürüz" derdi. Bilge Kadın hep böyle konuşurdu. Dudaklarından dökülenler sanki sözcük değil de birer tılsımdı.

Terra yatağına uzanıp hatıralarını karıştırdı. Zihinlerdeki bilgiler ve tüm anılar küçükçük çiplerin içine depolanıyordu. Ve bu çipler kafalarının içindeydi.

Bütün dersler, tüm sınavlar, her türlü sorunun cevabı, iyi veya kötü tüm anlar, geçmiş... Terra'nın yapması gereken tek şey, gözlerini kapatıp izlemek istediği ânı seçmektir. Unuttuğu, tam hatırlayamadığı, uzun zaman önce yaşadığı bir günü seçti Terra; anneannesinin evlerini terk ettiği gün. Bilge Kadın'ın ona sarıldığı ânı izledi bir kez daha ama bu kez anısı orada bitmedi. Bilge Kadın kapıdan çıkmadan önce Terra'nın kulağına eğilip, "Seni terk etmiyorum. İhtiyacın olduğunda beni bulacaksın. Abaküs'e gidiyorum, yaşamın kaynağına..." diye fısıldadı.

Bu hatırasını daha önce defalarca izlemiş olmasına rağmen anneannesinin kulağına böyle bir şey fısıldadığını ilk kez duyuyordu. Bu ânı tamamen unutmuştu.

Terra yattığı yerden fırlayarak, "Böyle bir şey nasıl olur? Bu mümkün değil! Ben neden bu hatıramı daha önce izleyemedim? Neden hatıram eksik bırakılmış? Abaküs mü? Orası neresi? Abaküs diye bir yer mi var! Neler oluyor!" diye art arda sorular sormaya başladı kendi kendine.

Terra ne yapacağını bilmiyordu. Annesiyle babasına sorsa doğru düzgün bir cevap alamayacağından emindi. Kaldı ki hatıralarındaki bu eksikliğin nedeni muhtemelen onlardı. Bunu tek başına çözmeliydi...

Hayat gerçekten böyle miydi? İçindeki ses, "Hayır" dedi.

Fü Dünyası

Fü Dünyası'nda tüm günler planlanmış, saatler hesaplanmış, hayat daha yaşanmadan programlanmıştı. Yaşam, ancak bir bilgisayar oyunu kadar sürprizler barındırıyordu ve sürekli aynı oyunu oynadığınız için bir süre sonra sizi şaşırtacak hiçbir şey kalmıyordu. Futbol maçlarında istediğiniz oyuncu olabiliydiniz ama kimse sahada değildi. İsteddiğiniz sebze yetiştirebiliydiniz ama kimse tarlada değildi. Uzmanlaştığınız bir alanda öğretmen olabiliydiniz ama kimse sınıfta değildi. Dünyanın en büyük kütüphanesine ulaşabiliydiniz ama kitaplara dokunamazdınız. Koşu bandı size uzun bir yol sunardı ama ayağınız toprağa değmezdi. Arkadaşlarınızla buluşup oyun oynayabiliydiniz ama kollarınız sadece kendi bedeninizi sarabilirdi. Bilgisayarın karşısında, sandalyenin üzerinde istediğiniz her şey olabiliydiniz! Her şey sadece görüntülerden ibaretti ve sanki herkes çok mutluydu.

Terra hariç.

Bir robotla arkadaşlık etmekten, havalarda uçuşan sözcükleri okumaktan, yaşlanmayan hologram yüzler-

den bıkmıştı Terra. İçinde her şeyin olduğu mükemmel, devasa bir evi vardı. İsteddiği manzarayı sunan, istediği yere götüren, istediğini getiren bir ev! Peki, evin içinde geçen bir hayat, ne kadar yaşanılardı? Terra boşluyordu. O, gerçek manzaralar istiyordu, gerçek denizler, gerçek sahiller, gerçek güneşler, gerçek arkadaşlar, gerçek dostluklar, yalanlar ve hatta kavgalar istiyordu. Gerçek bir okul istiyordu, gerçek bir kütüphane, parklarda oynamak istiyordu, sokakları istiyordu. Ayakkabılarını eskitmek istiyordu. Anneannesinin anlattığı büyülü ormanları istiyordu...

Yıllar, Terra için yavaş ve bunaltıcı olsa da geçip gitmişti ve sonunda bir şey olmuştu. Anneannesinin o gün kulağına fısıldadıkları, hatıralarında eksik bırakılmıştı. Bu zamana kadar o anısını izlemesine engel olunmuştu. Ve o an, Terra'nın tamamen unutulmuş olduğu bir andı. Tüm bunların nedenini bulacaktı! O gün hayatında ilk kez bir şeye şaşırılmıştı. Üstelik bu son şaşkınlığı da olmayacaktı.

Misafircilik Oyunu

Rh12 akşam yemeği için Terra'ya seslendi.

O gün Terra'nın doğum günüydü ve yemekte misafirleri vardı. Dijital, hologramdan ibaret misafirler...

Terra sofradaki yerine otururken annesiyle babası da hologramlarındaki görüntülerine çeki düzen veriyordu. Her ikisi de durmadan daha genç, daha dinç, daha güzel, daha sağlıklı görünmek için çaba harcıyordu. Hologramdaki yüzlerinde bir duygu belirtisi yoktu. Sanki hiç kızmamış, hiç ağlamamış, hiç hayal kırıklığına uğramamış ya da hiç kahkahalarla gülmemişlerdi. Üstelik sadece kendi ailesi böyle değildi, hologramdan ibaret arkadaşlarının hologramdan aileleri de aynıydı.

Terra derin bir iç çekip, "Neden bunları yapıyorsunuz?" diye sordu. "İkiniz de sürekli gençleşmek için çaba harcıyorsunuz. Şu hologramlara bakan bizi yaşıt zanneder."

Annesi yüzünde tek bir kırışıklık olmamasına özen göstererek gülümsedi. "Ah, Terra, yaşlanınca anlarsın. İyi görünmek herkesin hakkı, hayatım."

Babası yorum yapmadı, bakışlarıyla Terra'yı uyar-
makla yetindi. Az sonra da misafir ışığı yandı, –gerçek bir
ev olsa ışık yanmaz kapı çalardı– babası ışığı onayladı
ve hayaletler içeri girdi. Sahte kucaklaşmalar, havalar-
da uçuşan öpücükler, “Ay, seni nasıl özledim”ler, “Hiç
değişmemişsin”ler...

Bu yalan hayatlarına gerçekten inanıp inanmadık-
larını merak etti Terra. Her şey ona çok komik geliyordu
ama onun dışında kimsenin güldüğü yoktu. Kendisinin
de güldüğü pek söylenemezdi gerçi.

Herkes sofrada yerini alınca Rh12 servise başladı,
misafirlerinin Rh42'si de aynı anda servise başladı ta-
bii. Aynı mönü. Herkes kendi evinde, kendi sofrasında;
hayaletler misafircilik oyunundaydı.

Terra dayanamayıp, “Biliyor musunuz, babamın saç-
ları bembeyaz oldu, annem de sanırım kırk beden. Kim
bilir siz gerçekte nasıl görünüyorsunuz? Yani sizi son gör-
düğümden bu yana gözlerinizin rengi bayağı değişmiş,
üstelik boyunuz da uzamış!” deyiverdi.

Kimseden çıt çıkmadı. Ortam fena halde gerilmişti.
Terra sofradan kalkıp, “Ben dışarı çıkıyorum. Aşağıdaki
parka gideceğim” dedi.

Babası, “Hiçbir yere gitmiyorsun! Otur oturduğun
yerde” diyerek sert bir çıkış yaptı.

“Lütfen baba. Sadece oradaki ağacı görmek istiyor-
um.”

“Terra, hayır! Tartışma sona erdi. Yemeğini ye! Dışarıya çıkamayacağını biliyorsun.”

“Ama neden? Neden çıkamıyorum? Sıkılmadınız mı artık? Sürekli evde yaşamaktan, dışarı çıkamamaktan bıkmadınız mı? Kim koydu bu kuralları? Bizleri evlerimize hapseden kim? Neden? Neden? Neden? Tek bir soruma bile doğru düzgün cevap vermediniz bugüne kadar ama ben artık altı yaşında bir çocuk değilim! Bugün on bir yaşımı doldurdum! Büyükannem Abaküs’te beni bekliyor. Neden hatıralarımda bunu yıllardır izleyemedim? Ne yaptınız?”

“Terra hemen odana!” diye bağırdı babası.

Daha önce babasını hiç bu kadar öfkeli görmemişti Terra. Sustu.

“Terra lütfen! Yapma böyle,” dedi annesi, “hadi gel, mumlarını üfleyelim!”

“Yak mumları anne. Belki misafirlerimiz üflemek ister!”

Herkesin canı sıkılmıştı. Aslında kimseyi üzmemek istemiyordu Terra ama bir yerlerde bir yanlış vardı ve o, artık bu yanlışın bir parçası olmak istemiyordu. Hepsini buydu. Gerçekten istediği tek şey yaşamaktı. Doya doya yaşamak! Özgürce yaşamak. Gülmek istiyordu Terra, sevmek istiyordu. Kalbinde koca bir delik var gibiydi; içinde de asla dolmayan bir boşluk. Yalnızlık ona o kadar ağır geliyordu ki aynalara bakmaz olmuştu. Kendisiyle göz göze gelmekten kaçınıyordu, kendisinden bile nefret ediyordu. Ailesinden, tanıdığı insanlardan, her şeyden nefret ediyordu. Bu kadar nefretle nasıl devam edeceğini bilmiyordu. Üstelik yalnızlıkla baş etmeye çalışan başkaları da olmalıydı mutlaka. Bu düzeni kuranların dışında birileri olmalıydı, bu düzenin bir parçası olmak istemeyen insanlar bir yerlerde vardı. Ve belki de herkes bir kurtarıcı bekliyordu. Kimse kurtarıcının kendisi olma ihtimalini düşünmüyordu.

Terra kapıyı yavaşça açıp asansöre bindi. Zemin kata ulaştığında sokakla arasında birkaç adım kalmıştı. Terdirginlikle yürüyüp apartmandan çıktı.

Sokaktaydı.

Terra hayatında ilk kez sokaktaydı.

Bu kadar kolay olmasına şaşırırdı. Bunca zaman dışarı çıkmaya çalışmak bir yana, bunu bir kere bile düşünmemiş olmasına hayret etti. Demek ki insan neye koşullanırsa onu yaşıyordu. Aksi şekilde davranması

yalnızca kafasındaki bir engelden ibaretti. Ağaca doğru yürüdü. Hava kararmak üzereydi, günün son ışıklarında bir ağaçla tanışacaktı. Ellerini ağacın gövdesine koydu. Avuçlarında ağacın kabuğunu hissetti. Büyükannesinin anlattığı büyülü ormanlardaki ağaçlardan biriydi işte. Parmak uçlarından tüm vücuduna bir şeyin yayıldığını duyumsadı. Sanki onu biri gıdıklıyordu. Ağlasın mı gülsün mü, bilemedi. Ama mutluluktan da ağlanırdı... Ağladı.

“Merhaba dostum!” dedi, “Merhaba!”

Terra ilk kez bir ağaca dokunmuştu. Sahip olduğu şeylerin yokluğunu düşünmediği gibi sahip olmadıklarının varlığını da düşünmemişti o güne kadar. Bir şey varken vardı ve yokken de yok! Peki, neleri kaçırıyordu insan farkında bile olmadan? Bilmedikleri nelerdi, görmedikleri, dokunmadıkları, hissetmedikleri? Hepsini tanıma şansı olsa nasıl bir insana dönüşürdü? Ne kadar çoğalırdı ya da ne kadar azalırdı? Bu bilinmezleri bilinir kılabilmek için ne yapmak gerekiyordu, bir şey yapılabilir miydi gerçekten? Bilmiyordu! Ama anlıyordu ki insan bir şeyin hayatındaki yerini onu ancak kaybettiğinde anlayabilirdi ve Terra'nın hayatında hiç olmamış bir şey artık vardı.

Terra hayatından çaldıkları her şey için öfkelenmişti. Bilmediği ve henüz bilmediği her şeyin öfkesini ta derinlerinde hissetti. Dizlerinin üzerine çöktü. O cılız ağacın betonlar